

V „Mesecu tiska“ posvetimo vse svoje sile povečanju širjenja naših listov in revij. Prispevajmo tudi po svojih močeh v tiskovni sklad.

List izhaja vsako soboto zjutraj. Posamezna številka 20 Lir, na šestih straneh 25 Lir. Zaostale številke določeno. Celoletna naročnina 1000 Lir; polletna 500 Lir; trimesečna 260 Lir; mesečna 90 Lir. Uredništvo: TRST, ulica Montecchi 6/II - tel. št. 93-073, 93-806. Uprava: TRST, trg Duca degli Abruzzi 3, Dom pristaniških delavcev II. nadst. - tel. št. 28-402. Dopolni se dostavljajo uredništvu. Nefrankranci pisma se ne sprejemajo, rokopiši in slike se ne vračajo. — Oglasi: v širokosti enega stolpca za vsak milimeter 30 Lir. Oglasi se plačajo vnaprej. POSTNINA PLACANA V GOTOVINI - SPED. IN ABBONAM. POST.

OBNOVLJENA IZDAJA LETO V. ŠTEV. 250

VELIKANSKI POMEN GOVORA TOV. MALENKOVA NA ZASEDANJU VRHOVNEGA SOVJETA

ZDA nemože več strašiti sveta ker je tudi ZSSR izdelala vodikovo bombo

V prihodnjih dveh-treh letih bo sovjetska država posvetila posebno pozornost lahki industriji zato, da se še bolj dvignejo življenjski pogoji prebivalstva in da se ostvarijo pogoji za prehod v komunizem - ZSSR hoče mir a bo na vsak napadalni poskus odgovorila z uničujočim udarcem

Tudi Sovjetska zveza ima vodikovo bombo! To sporočilo predsednika ministrskega Georģija Malenkova na zasedanju Vrhovnega sovjeta ZSSR se je bliskovito naglo širilo po vsem svetu in preselilo predvsem ameriške medije, ki so do sedaj izsiljevali atlantske dežele na priloge svoje atomske premoči.

Georģij Malenkov

Šnji stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Tudi Sovjetska zveza ima vodikovo bombo! To sporočilo predsednika ministrskega Georģija Malenkova na zasedanju Vrhovnega sovjeta ZSSR se je bliskovito naglo širilo po vsem svetu in preselilo predvsem ameriške medije, ki so do sedaj izsiljevali atlantske dežele na priloge svoje atomske premoči.

Šnji stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tudi Sovjetska zveza ima vodikovo bombo! To sporočilo predsednika ministrskega Georģija Malenkova na zasedanju Vrhovnega sovjeta ZSSR se je bliskovito naglo širilo po vsem svetu in preselilo predvsem ameriške medije, ki so do sedaj izsiljevali atlantske dežele na priloge svoje atomske premoči.

Šnji stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Tov. Malenkov je dejal, da bo do leta 1955 proizvedla 38 milijonov ton petroleja, 16 milijonov ton cementa in 133 milijard Kwh elektrike. Poudaril je, da je treba še nadalje razviti teko industrijo, a istočasno posvetiti veliko pozornost proizvodnji živil in predmetov široke potrošnje.

Številni stroški za obrambo predstavljajo 20,9% proračuna, do čim so lani predstavljali 23,3%. Malenkov je dejal, da so izdatki za obrambo posvečeni izboljšanju oboroženih sil ZSSR in obrambne sposobnosti dežele, da se lahko zada odločen udarec vsakršnemu napadalu, ki bi se drznil groziti mirnemu življenju ZSSR.

Sedaj naj se končno zaslisi tudi glas Tržacanov

Po neurednih vesteh iz Washingtona se je zvedelo, da se ameriška vlada nagiblje k revidiranju svojega negativnega stališča v pogledu sestanka štirih vesil. Vzrok tega verjetnega prekleta v ameriški politiki je sporočilo vladnega predsednika ZSSR Malenkova, da ima tudi Sovjetska zveza vodikovo bombo in da so ZDA izgubile monopol nad njo.

Na temo je razvidno, da bo moralo priti do pomiritve. Temu je porok sovjetska miroljubna politika, ki je prav posebno prišla se na izražanje v Koreji, kjer se je sklenilo premirje kljub osem provokacijam Simanarja in saboterskim poskusom Amerikancev. Trdovratna in dosledna politika Sovjetske zveze bo prisilila Amerikance, da bodo sedli za mizo in bodo z ostalimi začeli pravičljivi o vseh spornih mednarodnih vprašanjih. To se bo zgodilo, ker so se začele v tem smer prenikati tudi vlade, ki do sedaj vodile isto politiko kot Amerikanci.

Tržčani imamo ves interes, da pride do pomiritve. Rešitev nemške, avstrijske in vseh drugih težav, ki jih imamo v naših vprašanjih pomeni tudi možnost za ugodno rešitev našega vprašanja. Pomiritev pomeni za nas odraščanje nezrelih poskusov za opekovanje sedanega stanja kar hočemo, da se naše vprašanje reši v našem interesu, da se pri njegovem reševanju sliši tudi naš glas.

Zahtevamo, da se o našem vprašanju govori na mednarodnih forumih kot predmet diskusije na konferenci zunanjih ministrov, v Varšavskem svetu ali pa na Generalni skupščini OZN. Mi zahtevamo to, ker opazujemo, v katero smer se razvijajo vsi ti isti krogi, ki so do sedaj najbolj kričali o Trstu. Italijanski nacionalistični krogi močijo in Bartoli je rajši zbežal v Rim kot pa otvoriti diskusijo v občinskem svetu; ti tovariši in za njih Bebler gojijo da je svojo lažno o kondominij; andependentisti se nečno jasneje izjavljajo za obstoječe stanje; slovenski klerikalci in mednarodisti dejansko delajo, kar jim tito-fašisti volejajo, dočim so se tudi podileži SDZ v nasprotju s pisanjem dr. J. Anceletta začeli nagibati k tito-skemu kondominiju.

V issega tega pa izhaja jasna želja nekaterih krogov po nadaljevanju obstoječega stanja, ki pomeni priključitev cone B k Jugoslaviji; nadaljevanje teorija proti tankanju prebivalstva in raznarodovanje Italijanov, ter uporno priključitev cone A k Italiji, nadaljevanje anglo-ameriške okupacije, raznarodovanje Slovencev, razširitev kozmopolitske duha, ki je negacija vsakega narodnega čuta, postabljanje gospodarskega, političnega, socialnega in nacionalnega položaja.

Zato je treba nujno začasnopolagati za skupen nastop proti tej nevarnosti. Ta podlaga ne morejo biti trostranska nota, etnične črte, kondominiji, obstoječe stanje. Ta začasna skupna podlaga ne more biti niti zahteva po ustanovitvi STO, ki jo odločno oporekujemo, saj bi to odločno italijanski nacionalistični stranki. Ta skupna podlaga je določena in zahteva po začasni enotni civilni upravi Varšavstega sveta OZN na STO, ki pa ne izključuje, da se vsaka stranka ali gibanje nadalje bori za rešitev, ki se mu zdi najboljša; ne izključuje, da se naša partija še nadalje bori za ustanovitev STO.

Ta podlaga se tudi lahko razširi s predlogi drugih strank. Ni rečeno, da jo morajo vsi sprejeti takšno, kot je. Naj se začne diskusija o tem predlogu, naj se razpravlja o njegovi vsebini, o

možnih spremembah. Pri tem pa je treba zasledovati cilj, da se bo okrog te zahteve združila velika večina našega prebivalstva: Slovencev v Italijanov, delavcev in kmetov, trgovcev in obrtnikov, rebežev in bogatinov. Tu ne gre za kakšno politično načelo, tu gre za rešitev izpod preteče nevarnosti uničenja našega mesta in ozemlja, njegovega gospodarstva, njegovega značaja, njegovih narodnosti!

Mi hočemo, da to našo zahtevo slišijo mednarodni forumi. Tolikokrat je v našem imenu govoril držav nepoklicani ljudje: Rim, Beograd, Washington, London itd., sedaj naj se končno zaslisi tudi glas Tržčanov!

Ponočno torej se poslovo vse stranke in gibanja, naj preučijo predlog o začasni civilni upravi, ki ni več last ene stranke ali skupine ljudi, marveč je last 40.000 ljudi, ki so se podpisali petično s to zahtevo. In da se to dožake vsem strankam in gibanjem, naj se z nečim članom nadaljuje kampanja za nabiranje podpisov, naj se naberejo še desetine tisočev drugih podpisov tako, da bodo v Rimu in Beogradu vedeli, kakšna je želja in volja našega prebivalstva.

POVZETJE. 7. avgusta: Skupina ameriških tovarnjakov je pisala predsedniku Eisenhowerju, zahtevajoč naj povzeli carino na nekaterih izvoznih proizvodih. Če uspešno konkurirajo z ameriškim blagom; ko se Eisenhower odloči, da se odloči, se bo uvoz iz atantskih dežel še zmanjšal, kar potrjuje, da ZDA ne namerava pomagati drugim deželam pri razširitvi trgovine.

SOBOTA, 8. avgusta: Angleška vlada je odločila, da bo ukinita prepoved izvoza nekaterih proizvodov na Kitajsko angleški tisk poudarja, da je vlada prišla do odločitve, ker se zdi, da bo Japonska znatno razširila svojo trgovino s Kitajsko. — Novi vladni predsednik Indonezije, Anidžudjo je izjavil, da bo njegova vlada podprla zahtevo po sprejetju Kitajske v OZN — Epidemija kolere se izbruha v bližini Novega Delhija v Indiji; bilo je 80 mrtvih — Po listih v Hindustan Times je v Indiji preko 7 milijonov brezposelnih — Francija se nadaljuje evinska vojna, t. j. akcija kmetovalcev, ki je vladi, ki je dvignila tarifarino na živilih, predložila zahtevo po njihovi volitvah je prejeta 89.990 vseh glasov pri referendumu.

V libijski puščavi so našli 24 članov posadke ameriškega letalstva, ki se je izgubila v soboto — Egiptovski policija je izvršila številne aretacije med pristavi vdemokratske zveze in zahteva uresnitve agrarne reforme.

TOREK, 11. avgusta: 100.000 Japoncev v službi Amerikancev je proglasilo 48-urno stavko, kar ameriška vojska se protivojvo v primeri z istim tromeščem 1952 povečala za 10,4 odst. — Vladni predsednik Kasimira Abdulah je bil aretirani; položaj je zelo nejasen. — V Indiji se pri Novi Delhiju na reki Gomti prevrnil parnik; bilo je 100 mrtvih.

POVZETJE. 12. avgusta: V kratkem bo Dunajski Mednarodni sindikalni kongres, ki ga je sklical Svetovna sindikalna zveza, v Moskvi. — Afganistanski zahteva po novih volitvah je prejeta 89.990 vseh glasov pri referendumu.

V libijski puščavi so našli 24 članov posadke ameriškega letalstva, ki se je izgubila v soboto — Egiptovski policija je izvršila številne aretacije med pristavi vdemokratske zveze in zahteva uresnitve agrarne reforme.

TOREK, 11. avgusta: 100.000 Japoncev v službi Amerikancev je proglasilo 48-urno stavko, kar ameriška vojska se protivojvo v primeri z istim tromeščem 1952 povečala za 10,4 odst. — Vladni predsednik Kasimira Abdulah je bil aretirani; položaj je zelo nejasen. — V Indiji se pri Novi Delhiju na reki Gomti prevrnil parnik; bilo je 100 mrtvih.

POVZETJE. 12. avgusta: V kratkem bo Dunajski Mednarodni sindikalni kongres, ki ga je sklical Svetovna sindikalna zveza, v Moskvi. — Afganistanski zahteva po novih volitvah je prejeta 89.990 vseh glasov pri referendumu.

V libijski puščavi so našli 24 članov posadke ameriškega letalstva, ki se je izgubila v soboto — Egiptovski policija je izvršila številne aretacije med pristavi vdemokratske zveze in zahteva uresnitve agrarne reforme.

TOREK, 11. avgusta: 100.000 Japoncev v službi Amerikancev je proglasilo 48-urno stavko, kar ameriška vojska se protivojvo v primeri z istim tromeščem 1952 povečala za 10,4 odst. — Vladni predsednik Kasimira Abdulah je bil aretirani; položaj je zelo nejasen. — V Indiji se pri Novi Delhiju na reki Gomti prevrnil parnik; bilo je 100 mrtvih.

POVZETJE. 12. avgusta: V kratkem bo Dunajski Mednarodni sindikalni kongres, ki ga je sklical Svetovna sindikalna zveza, v Moskvi. — Afganistanski zahteva po novih volitvah je prejeta 89.990 vseh glasov pri referendumu.

V libijski puščavi so našli 24 članov posadke ameriškega letalstva, ki se je izgubila v soboto — Egiptovski policija je izvršila številne aretacije med pristavi vdemokratske zveze in zahteva uresnitve agrarne reforme.

TOREK, 11. avgusta: 100.000 Japoncev v službi Amerikancev je proglasilo 48-urno stavko, kar ameriška vojska se protivojvo v primeri z istim tromeščem 1952 povečala za 10,4 odst. — Vladni predsednik Kasimira Abdulah je bil aretirani; položaj je zelo nejasen. — V Indiji se pri Novi Delhiju na reki Gomti prevrnil parnik; bilo je 100 mrtvih.

POVZETJE. 12. avgusta: V kratkem bo Dunajski Mednarodni sindikalni kongres, ki ga je sklical Svetovna sindikalna zveza, v Moskvi. — Afganistanski zahteva po novih volitvah je prejeta 89.990 vseh glasov pri referendumu.

Pozdrav "Lavoratoru" ki bo s 24. avgustom izhajal ob ponedeljkih

S 24. avgustom bo italijansko glasilo naše partije "Lavorator" začelo ponovno izhajati v prvih popoldanskih urah ponedeljkih. Zaradi tega bo "Lavorator" delno spremenil svoj značaj in bo objavljalo mednarodne vesti, najvažnejše dogodke mestne kroge in v potek krajevnih športnih manifestacij.

Prepričani smo, da bo ta vest razveselila ne samo italijanske, marveč tudi slovenske delavce, ki prav tako čutijo potrebo po ponedeljskem demokratskem listu, ki naj seznanja javnost s krajevnimi dogodki.

"Lavorator" predstavlja za slovensko in italijansko demokratsko gibanje našega O-zemlja skupno z našim listom tradicionalno borbivo glasilo, ki je v svojih dolgih desetletjih obstoja vedno branilo interese tržaškega delovnega

ljudstva in je vedno zastopalo pravice slovenskega in italijanskega prebivalstva. Zato smo Slovenci zelo zadovoljni, da bo "Lavorator" ponovno začel izhajati v ponedeljkih, ker bo tako še učinkoviteje prispeval k ugotovitvi našega demokratskega gibanja, k izboljšanju naše akcije za mir, svobodo in demokracijo.

Uredništvo "Delas" pozdravlja v imenu vseh svojih tisočev in tisočev bralcev ponedeljsko izdajo "Lavorator" in ji želi velike uspehe v nadaljnjem širjenju resnice med delovnimi ljudmi.

Toda naš pozdrav ne zadostuje. Ob tej priliki se moramo obvezati tudi Slovenci, da bomo čimkonektno prispevali k širjenju lista, k razširjenju njegovega kroga bralcev, prijateljev in podpornikov. "Lavorator" je za nas list, ki nam je drag tudi zato, ker je vedno dosledno boril za naše narodnostne pravice, proti narodnostnemu zapostavljanju, proti vsakemu sovražništvu, za slovensko-italijansko bratstvo in za proletarski internacionalizem. Dokažimo mu svojo hvaležnost s tem, da ga širimo tudi med naše ljudi, ki prav tako čutijo potrebo po ponedeljskem demokratskem listu, ki naj prinaša vesti o krajevnih dogodkih.

Naj torej naš bratski pozdrav italijanskemu tovarišu, ki izpolnjuje svoje poslanstvo med delovnim ljudstvom. Zagotavljamo mu, da bomo podprli v njegovi pravični borbi!

Sovjetski filmi na festivalu v Benetkah
BENETKE — V torek so se začele manifestacije mednarodnega filmskega festivala. Najprej se je začelo predvajanje dokumentarjev in filmov za otroke. Prvi dan so predvajali sovjetski risani film "Lisica-kameleoni".

Po otvoritvi Festivala, o katerem se že zadnje poročalo, so se začele kulturne in športne manifestacije. Toliko je teh manifestacij, da ne vemo, na kakšno bi šli, ker ne bi hoteli prezeht nobeno. Jasno pa je, da se ne moremo razčepertiti. Zato pa smo si ogledali najpomembnejše in najzanimivejše. Ogledali smo si korejski balet, ki je žet odobraval vse začuden gledalce, večer madžarske delegacije ob prijatosti predsednika LR Romanija Petra Greca, pesni koncert nekaterih sovjetskih zborov, teatarski uprizoritve italijanske delegacije, poslušali smo melanholične, žalostne a žive pesmi afriških delegatov itd.

Na športnih stadionih smo tudi videli, kako je delovala človeška lokomotiva Emilio Zatepek, ki je premagala vse ostale tekmovalce na 5.000 in 10.000 metrov ter vzpostavila novi svetovni rekord na dolžini šestih milj. Prav tako smo prisostvovali lahkotatletskim igram, na katerih so sovjetski in

madžarski atleti vzpostavili nekaj novih svetovnih rekordov, prav posebno sovjetske atletinje v pentathlonu in stafeti 4x200.

V nedeljo se bo Festival zaključil z

20 LIR JE SKORAJ vedno že pripravljenih

DEMOKRATIČNEGA TISKA 15031

DEMOKRATIČNEGA TISKA

L'UNITÀ - IL LAVORATORE

ZAKONSKO PRAVO

POPIRAJTE - ČITAJTE - SIRITE LJUDSKI TISK

Tako izgledajo portrida prispevkov za demokratičen tisk.

Imamo še preveč dela, če nam hočete pomagati! Kdo od vas se ni silil teh besed, ko je ponjajal »Delo«? Ali pa druge: »Da bi nam vsaj prinesli kaj dela, saj nam je tako potrebno...«

Včasih se te besede izgovarjajo kar tako, v šali, včasih se je pa treba nekoliko pomuditi in predno se časopis odda nekoliko diskutirati in prepričevati. V teh pogovorih se dotakne različnih stvari: pokazuje najbolj zanimive članke zadnje številke časopisa, v drugem primeru govori o različnih dogodkih zadnjega tedna, o vzhitih naše borbe, o Sovjetski zvezi ali o drugih važnih argumentih.

Redkokdaj se pa zgodi, da se po takšnih diskusijah »Delo« odda. Največkrat je 20 lir za časopis že pripravljenih in raznašalec se še nekoliko pomudi, da se pogovori o tem in onem.

Na ta način smo v eni sami vasi, kjer je prodaja že razmeroma visoka, našli desetino novih stalnih bracev našega časopisa.

Zakaj? Zato, ker mnogi ne poznajo še Dela, ali pa ga poznajo samo po obrobavah naših sovravnikov in ko ga enkrat zaženejo brati, ga zelo radi dalje kupujejo.

Posebno v »Mesecu tiska« je zato najno potrebno, da se vsak tovariš zave svoje dolžnosti in posveti del svojega časa širjenju našega časopisa. Izkušnje dokazujejo, da niso nikoli izostali uspehi, če smo se resno lotili dela.

Ni res, kot pravijo nekateri tovariši, da smo v nekaterih vaseh dosegli najvišjo možno razprodajo. Ne smemo pozabiti, da so s časom nastopili toliki in tako važni dogodki, da mnoge družine, ki doslej niso kupovale našega časopisa, sedaj radi posegajo po njem. Samo poskusiti je treba, vztrajati in, ko se nam enkrat vrata odprejo, imamo nešteto možnosti, da danes bolj kot kdaj koli prej prinesemo v hišo glas resnice.

Naravno, da to ne velja samo za podeželje. Naši bralci v mestu, vsak slovenski demokrat, ki resnično želi prispevati v tej veliki borbi, ki jo vodi naša mladost, ima moralno dolžnost, da se približa drugim slovenskim družinam in jim prinese njihov časopis. Le malo hrabrosti je treba za to in takoj se človek prepriča. Kakšno zadnjenje mu daje to delo, kjer spozna nove prijatelje in daje svoj doprinos naši lepi hiški.

Toda, da bi mogli dobro in z navdušenjem izvrševati to delo, je potrebno predvsem, da mi sami poznamo in ljubimo naš časopis. Ni dovolj čitati ga, treba je skrbeti zanj, kot bi bil naš last. »Delo« pripada vsakemu izmed nas, pripada našemu ljudstvu.

Treba ga je kritizirati, razmišljati, kaj bi bilo treba v njem pisati, da postane časopis vedno boljši, pisati, poročati male in velike dogodke, po-

TEKMOVANJE V »MESECU DEMOKRATIČNEGA TISKA«

REZULTATI II. TEDNA

Spodnji obrazec prikazuje odstotke ki so jih sekcije in velike tovarne dosegle v drugem tednu »Meseca demokratičnega tiska« v razmerju z zadanimi cilji:

Unija	Lavoratore	Delo	Vie Nuove	Noti Domne	Pattuglia	Pioniere	Notizie Sov.	Realità Sov.	Calendario	Pace Stable	Rinascita	Quadrerno Att.	Taccuino Prop.	
CURIEL	60	50	40	85	100	24	88	85	76	92	52	60	100	60
MITNICA	53	64	45	77	93	45	77	86	33	60	50	50	12	88
TOMAZIC	70	33	75	87	92	52	83	90	40	82	72	70	70	48
SV. JAKOB	54	39	40	66	91	53	69	82	36	80	40	—	—	66
SV. VID	18	46	30	80	92	—	76	94	30	91	47	62	50	50
PONČANA	68	76	25	48	92	40	78	83	33	83	60	50	—	66
MAGDALENA	90	77	65	84	93	26	76	83	40	88	50	33	40	33
ŠKEDENJ	43	60	55	82	94	—	73	86	33	80	62	—	—	33
SV. ANA	43	35	50	80	90	—	62	80	20	87	70	50	25	33
KOLONKOVEC	63	65	70	81	77	46	65	50	33	71	33	—	—	50
GRETA	45	20	24	83	95	40	50	75	25	75	50	50	—	83
BARKOVLE	52	24	70	70	102	—	74	91	50	50	66	—	—	33
SKOLJET	52	36	57	61	94	60	80	94	33	76	60	—	—	—
SV. ALOJZIJ	85	63	30	60	85	60	72	80	50	50	50	—	—	—
SV. IVAN	70	32	50	68	94	50	66	91	33	80	60	66	—	60
PODLONJER	80	72	65	25	91	66	65	80	60	—	63	50	100	60
PISONI	80	46	54	20	90	—	80	80	40	66	—	—	—	—
V.O.M.	72	25	20	80	92	50	75	90	—	80	20	—	—	66
OPCINE	30	60	73	50	80	20	78	95	40	80	50	66	—	—
DOLINA	50	40	75	48	90	20	127	92	36	100	16	—	—	—
NABREZINA	75	35	55	25	90	50	45	50	20	66	33	100	16	33
SV. KRIZ	30	75	80	80	82	75	40	100	10	100	82	100	—	—
ZG. MILJE	78	55	60	48	91	70	88	87	45	83	60	75	14	—
MILJE MESTO	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
SV. MARKO	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F.M.S.A.	86	56	75	85	—	—	—	—	90	40	50	40	37	12
ARZENAL	—	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83
A.C.E.G.A.T.	61	56	—	—	—	—	—	—	20	85	26	100	20	—
L.L.V.A.	—	70	—	—	—	—	—	—	100	20	—	—	—	—

TOV. TONZAR PRIPOVEDUJE O TITOVSKIH KONCENTRACIJSKIH TABORIŠČIH

Nad truplom gen. Petričevića so krvniki plesali Titovo kolo

Na kakšen zverinski način so umorili junaka Petričevića - Strahote ob prihodu na Grgur otok - 80% vseh jetnikov je iz vrst vojske, mornarice in policije

4. V prvih mesecih 1951 so titofašistične policijske oblasti začele odpravljati jetnike iz Stare Gradšice v novo taborišče na Grgur otok ob dalmatinski obali blizu bivšega zloglasnega Mussolinijevskega taborišča na otoku Rab. Mene so peljali v novo taborišče s četrto in sedmo skupino, ki je odpotela iz Stare Gradšice marca 1951. Vsega skupaj nas je bilo v tej skupini okrog 1000 jetnikov. Do Bakra pri Reki so nas peljali z vlakom. 13. ali 14. marca (točnega dneva se ne spominjam) smo prišli v to malo pristanišče. Nekaj izven kolodvora so nas pričakali številni oddelki milice, ki so ji poveljevali oficirji UDB. Ko smo izstopili iz vlaka, so nas miličniki začeli strahovito pretepati s puškinimi kopiti. To nečloveško pretepanje se je nadaljevalo do pristanišča, kjer so nas vkrcali na večji čoln »Punat«. Vsa tla od postaje do pristanišča so bila polna s krvjo, ki je kar v potokih lila z naših teles. Miličniki pa so se nam rezali in nas s še večjo zagrizenostjo napadali. Uboovski oficirji pa so stalno kontrolirali miličnike, da ne bi bili spremišči z nami.

Naša pot do čolna je bila še težavnejša, ker smo bili vkrceni po dva in dva v dolgo jekleno verigo. Ko so nas končno vkrcali in nas vrtili enega vrh drugega kot vreče blaga, smo ugotovili, da nihče od nas ni bil brez bunk, prask, podplud, krvavečih ran. Telesa so neznožno bolela. Pomagati si nismo mogli, ker so bile naše roke vklejane. Naša zapestja so bila do krvi razpraskanana, ker so nas titovci zave-

zali tako, da nismo mogli niti migati z rokami. Mnogo naših tovarišev je od zverinskega mučenja imelo zlomljene noge in roke. Marsikateremu so miličniki razbili glavo. Ko smo se nekaj časa vozili, so nas policijske hišene prišle odvezati. Tako smo zvedeli, da se približujemo otoku, kjer so nas čakale nove muke. Takoj po pristanku čolna smo s kroglica zaslišali zverinsko krpčanje. Nenadoma nam je nekaj desetih pozverjenih ljudi dobesedno padlo na glavo. To so bili izpriženi spreobrnjenčci, ki so jih pred meseci poslali na Goli otok, da bi se vadili v pretepanju in mučenju nad našimi 30 tovariši, ki so jih skupno z njimi odvedli. »Križeva pot« se je znova začela. Po eni strani so nas razbesneli tolčevali potiskali na kopno, po drugi strani pa so nas drugi, ki so ostali na kopnem, potiskali ponovno na čoln. Po dolgih urah trpljenja, smo prišli na kopno, kjer nas je čakala vrsta teh ljudi, ki so nadaljevali pretepanje do bakra. Ko smo končno prišli v barake, smo bili do skrajnosti izmučeni in okrvavljeni. Na ta način so nas torej titofašisti »sprejeli« na Grgur otok, kamor so nas poslali ena »zdravljenje«, kot so pravili.

Ne morem trditi, da je bilo življenje na Grgur otoku slabše kot v Stari Gradšici. Bilo je enako kot v vseh ostalih titovskih taboriščih: strašnohuden. Nekaj dni po našem prihodu na Grgur otok so titofašisti ubili generala Branka Petričevića, enega izmed najtesnejših sodelavcev in prijateljev junaka Arsa Jovanoviča in tovariša Vladimirja Dapčevića ter pogumnega borca proti titofašizmu, Zgleda, da je gen. Petričević skušal pobegniti. Titofašistični biriči so ga zaskočili. Tedaj ga je bilo prav kmalu konec. UDBovci in miličniki so ga težko zdelali, zlomili so mu več reber, več kosti, njegov obraz so popolnoma izmahljali tako, da je nalkoval bolj kepi živga mesa kot človeškemu obrazu. Ko so se policijski »gaševalci« nad njim, so ga izročili v roke spreobrnjenčev, ker so jih hoteli kompromitirati z zločinom, da bi jih lažje z izsiljevanjem obdržali pod svojo oblastjo.

Ostali jetniki so morali gledati, kaj so te zveri v človeški podobi delale s tem junakom. Tov. Petričević je bil že pri koncu svojega življenja, komaj je še dihal, ko ga je UDB izročila spreobrnjenčev. Ti pa se ga niso usmili. Ne, v svoji podlosti so bili še veseli, da jih mučenik ni mogel gledati, kako so ga mrcvarili, da se ni mogel upirati njihovim krutostim. Preteptali so ga na vse načine, brcali so ga, lomili so mu ude, pljuvali, rezali Bili so kot blazni. Prav kmalu pa je tov. Petričević izdihnil. Tedaj so Udbovci, miličniki in spreobrnjenčev zarjuli od šakalskega nenjasa. Svojemu strašnemu veselju pa so dali duška s tem, da so okrog še toplega trupla ubili generala Branka Petričevića, enega izmed najtesnejših sodelavcev in prijateljev junaka Arsa Jovanoviča in tovariša Vladimirja Dapčevića ter pogumnega borca proti titofašizmu, Zgleda, da je gen. Petričević skušal pobegniti. Titofašistični biriči so ga zaskočili. Tedaj ga je bilo prav kmalu konec. UDBovci in miličniki so ga težko zdelali, zlomili so mu več reber, več kosti, njegov obraz so popolnoma izmahljali tako, da je nalkoval bolj kepi živga mesa kot človeškemu obrazu. Ko so se policijski »gaševalci« nad njim, so ga izročili v roke spreobrnjenčev, ker so jih hoteli kompromitirati z zločinom, da bi jih lažje z izsiljevanjem obdržali pod svojo oblastjo.

(Agencija »Nova Kitajska«)

Dva ameriška vojaka, ki se držita v rokah morilno orožje, se smejeja, medtem ko ju slikajo skupno s korejskim jetnikom, ki je bil ubit v enem izmed zloglasnih koncentracijskih taborišč v Južni Koreji. Amerikanci so se dni izročili severnokorejskim in kitajskim predstavnikom seznam v taboriščih umrlih ujetnikov: vseh skupaj je 8440 Korejcev in Kitajcev, ki se ne bodo povrnil na svoje domove, ker so jih Amerikanci ubili, kot so tik pred repatriacijo ubili v Kožedju še enega ujetnika, ker je pel domovinske pesmi. Ali bodo zločinci, ki so te groblice počeli, kdaj plačali za svoje grehe? Za zločin, ki sta ga zagrešila, nista kriva rečeca se vojaka, krivi so tisti, ki so jima ukazali, naj stizrebijo komuniste, tisti, ki še vedno vzgajajo ameriške otroke in ameriške ljudi, da je treba komuniste ubijati. Tiste ljudi bo prej ali slej zadela roka pravice. O tem smo gotovi.

ZA VSAKOGAR NEKAJ...

POLITICNA... Po sklenitvi premirja v Koreji se Tito nahaja v težkem duševnem stanju: lotil se ga je obup, ker vse izgleda, da bo prišlo do pomiritev. Nervozno hodi od in gor po sobi. Nenadoma se ustavi pred svojo sliko, ki visi na zidu in reče: »Uboji jaz, povej mi, kaj bo sedaj z menoj...«

»Nič ne bo... odgovori slika — prišlo bo do malenkostne zamenjave: mene bodo s klina vzeli, tebe pa na klin obesili...«

TIHOTAPSKA... Dva tihotapca sta našla novo sredstvo za prevažanje ameriških cigarec čez mejo. Preskrbela sta si krovko, ki jo oblekita tako, da je eden bil na sprednji, drugi na zadnji strani, ostali prostor pa sta napolnila s cigaretami. Večkrat sta slika srečno čez mejo. Nekega dne sta v tej čudni opravi korakala proti meji, ko je tihotapec v sprednjem delu krovke kože zaslišal glas svojega kolege: »Teči, teči, kolikor moreš...«

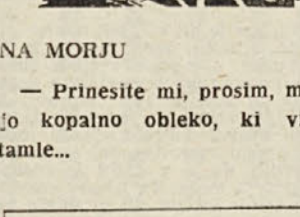
In tihotapec je tekal, kolikor je mogel. Ze zopet je zaslišal glas svojega kolege na zadnji strani: »Teči, teči...«

»Teči, teči...« je bil spredaj, pa se je navleknil in je ves zahtopel vprašal: »Kaj je... kaj je... all morda teče za nama financa?«

»Teči, teči...« ga je nagovarjal drugi — slabše, slabše kot financa... za nama drvi bliz...«

NEODLOČEN CLOVEK — Posvarili sem te, da ne smeš toliko časa čakati, če ne boš naleteli na oseko.

CRNOGLEDI LOVEC — Nikar, pojdimo naprej!... Saj bomo našli še druge!...

HOWARD FAST: AMERIŠKI DNEVNIK

VLADNA ČRNA LISTA

V. Danes imamo torej v Ameriki sredstvo, ki prdira v šale, uničuje, gledališča, na vsa področja umetniškega delovanja in ki preganja vse pošteno misleče osebe. To sredstvo je črna lista intelektualcev, ki je pa nastala v novejši dobi, dočim je črna lista med delavci stara, kolikor je star ameriški kapitalizem. Ze dolgo se proti delavcem, ki se bore za svoje pravice, uporabljata brezposelnost in lakota kot orožje, da se jih prisili na kolena, in dolga je ze vrsta mučenikov: dela; pomislite na mučenike Haymarket, na Molly Maguire, na Joe Hillana, na Sacca in Vanzetta in nešteto drugih, ki so uvršeni v borbi za obrambo delavskega razreda. Danes je v črni listah zapisanih na desetisoče delavcev.

Pogledimo nekoliko, kako so delovale ameriške črne liste. On težkih delovnih pogojih so bili delavci prisiljeni stopiti v stavko. Imena voditeljev stavk so bila takoj zabeležena v črno listo in, če se je stavka končala z zmago gospodarstva, so bili voditelji vrženi na cesto, njihova imena pa poslana v vse tovarne, tako da niso mogli več najti nobene zaposlitve in so bili obsojeni na lakoto. Če se je pa stavka končala z zmago delavcev, so imena voditeljev ostala v evidenci in ob prvi priložnosti so bili od-

pušeni. Sedaj se je postopek temeljito spremenil. Dočim je prej služila črna lista kot očeje delodajalca, služi danes kot orožje same vlade, ki jo večkrat vsiljuje delodajalcem in predstavlja eno glavnih orodij fašističnega terorizma v Ameriki.

Nastel bom par primerov preganjanja, a osebi, ki sem jih osebno poznal in ki predstavljajo le neznatno število med tisoči drugih. Ne bom nabujal imen, da prizadetih osebam prihranim po možnosti nadaljnja preganjanja.

Prvi moj znanec je par let deloval kot organizacijski tajnik nekega združenja za obrambo mira. Nato se je spet zaposlil v neki veliki industriji. V tleh dneh ga je FBI izsledila in prisilila podpisati, da je odpuščen. Nekaj drugih človek je pet let delal v nekem velikem podjetju. Poklicali ga je v urade FBI, rekli mu, da je zabeležen kot komunist in mu ponudili, naj o znanje vohunil. Mož je bil nesramni predlog odbil: bil je odpuščen in ni več našel zaposlitve. Nekega brezposelnega tekstilnega delavca je po dolgem času našla zaposlitve. Toda udeležila se je promajnske manifestacije in drugi dan je bila odpuščena ter vplazana v črno listo.

Cetrti primer je delavec v avtomobilski industriji v Detroitu, znan kot aktiven sindikalni voditelj. Pred petimi leti je bil

odpuščen in še danes ga osepoosno preganja črna lista. Poznam nadalje skupno pomorščakov, ki se nikakor ne morejo okrevati ker jih preganja črna lista. Nekemu črncu, prijatelju naprednih oseb so ponudili, da postane informator tajne policije. Delavec je odbil in sedaj že dve leti skrbi FBI, da ga odpušči iz kairšne koli službe, ki jo najde. In sedmi: neki delavec v jeklarjni je podpisal neko petičtjo, bil je takoj odpuščen.

Imamo tudi primere, v katerih je v določenih sindikatih ose podstopo prodano in ne nudi delavcu nobene zaštite. V poštenih sindikatih, ki resnično branijo delavca, bi se bil z vsemi sredstvi upri zoper nastoleni nastilavci. Toda v tem primeru bi vlada napravila ose, da uniči sindikat.

Prav iz teh razlogov se je vlada dolje zagnala proti enotnemu sindikatu električnih delavcev (United Electrical Workers Union), proti sindikatu rudarjev, litarjev in strugarjev (Mine, Mill and Smelter Union) ter v še večji in tragičnejši meri proti sindikatu javnih nameštencev (United Public Workers Union).

Vlada je tudi preganjala, sicer brezposelno tako zato niti manj brutalno, Mednarodno zvezo avtomobilskih in krznarskih delavcev ter Mednarodno zvezo pristaniških delavcev.

Za črno listo stoji vedno terorizem in zastrahovanje. FBI (ameriška Gestapo) pošilja na vse demonstracije svoje fotografe, ki slikajo udeležence ter svoje agente na zborovanju, da si zapisujejo osebe in besede govornikov. Pravijo, da je v črni listah zapisanih že pet milijonov oseb. Nedavno smo imeli v New Yorku prvomajsko proslavo. Na njo poslalo na Union Square so postavili fotografski aparat in neprestano stikali. Posledica je bila, da se tisoči delavcev niso udeležili manifestacije. Grožnja črne liste, ki uničuje pravico do dela in življenja, je te delavce odvrnila.

Nekateri prodani socialdemokratski sindikalni voditelji so dostoj prepričali, da bi se ustvarila skupna fronta proti temu terorju. Toda delovno ljudstvo ne bo mirovalo. Pred dnevi je bilo aretiranih okrog 50 rudarjev zaradi smrti nekega stavkovaža. Mogli bi biti obsojeni na smrt; toda že se dviga protest delavcev, ki bodo odgovorili z borbo in zmagali. O tem sem trdno prepričan. Toda zmagca ne bo lahka. Drago plačujemo posledice preganjanja rdečih in pomankanja enotnosti!

HOWARD FAST

Večna slava heroju Arsu Jovanoviču!

Pred petimi leti je titovska izdajalska klika zavrtno umorila velikega borca in narodnega heroja, generalnega polkovnika Arsa Jovanoviča. Zvesti sin svojega ljudstva, pošten in nepokupljiv voditelj jugoslovanske armade, je šel srečno skozi vso osvobodilno borbo. Toda, kar ni storila sovražnikova puška, je storila roka brezvestnih izdajalcev, tolpa izpriženih zločincev, ki je mislila, da bo z odstranitvijo poštenih voditeljev odstranila tudi vsak odpor jugoslovanskih narodov. Titovskega tolpa je dobro vedela, da je Arso Jovanovič nikoli ne bi prodal tujim imperialistom in sovražnikom delovnega ljudstva, zato je takoj po njegovem razkrinkanju poskrbela, da izgine.

zveliko neminljivo bratstvo in edinstvo dveh slovenskih dežel.

Toda z Jovanovičem ni izel niti odpor. Njegova prelika kri je rodila obilne sadove in tisoči jugoslovanskih domoljubov so stopili po poti ki jo je on pokazal. Od tedaj so se napolnile titovske ječe in taborišča, padli so številni mučenci, a odpor proti novim zatiralcem ljudstva se vedno bolj širi.

V težki borbi, ki jo vodijo jugoslovanski domoljubi, jim služi kot dragocen kazipot besede Arsa Jovanoviča, ki je dejal: »Na svetlih tleh naše domovine, v Srbiji, po beograjskih ulicah, v Srebru je bila prelika bratska kri sovjetskih vojakov. Iz skupnega trpljenja in prelite krvi je

večna slava velikemu ljudskemu heroju, Arsu Jovanoviču!

»JURIŠ« PETROLEJSKIH MAGNATOV NA MUSLIMANSKI SVET

100 funtov gotovega dobička za vsak funt vložnega kapitala

Industrijski monopol kontrolira poleg ležišč tudi rafiniranje petroleja. Na Srednjem vzhodu so zgradili številne čistilnice. Najvažnejša je čistilnica v Abadanu, ki letno lahko proizvede 25 milijonov ton rafiniranega petroleja. Manjša podjetja se nahajajo v Haifi, Ras al Tanuri in Barednu. Prizadevi od nacionalizacije petroleja v Iranu in ker je bila čistilnica v Abadanu postavljena pod kontrolo transkih oblasti, so monopolisti začeli rafinirati petrolej v deželah zahodne Evrope, ki se najbolj poslužujejo srednjevzhodnega petroleja.

Inozemske družbe imajo na Srednjem vzhodu velike naftovode. Največji je last Amerikancev: gre od Dahrana v Perzijskem zalivu in se zaključuje v libanonskem mestu Saída na obali Sredozemskega morja. Dolg je 1770 km in lahko prenaša 15 milijonov ton petroleja na leto. Pred vojno so se angleške družbe posluževale naftovodov, ki so se začeli v Kirkuku in so se končali v Haifi (Palestina) in v Tripolisu (Libanon). Skozi te naftovode pa so lahko šli 4 milijoni ton petroleja. Po vojni so angleške družbe zgradile nov naftovod Kirku-Banias (Sirija), skozi katerega lahko gre 14 milijonov ton proizvoda.

Za izkoriščanje petrolejskih ležišč, za izgradnjo naftovodov in čistilnic so družbe morale potrositi velikanske kapitalne. Inozemske družbe računajo, da sta bili v petrolejski industriji Srednjega vzhoda investirani dve milijardi dolarjev kapitala. Med njimi je ta vsota zavestno pretirana ker se hočejo na tej podlagi zahtevati velikanke vse odškodnine, če bi prišlo do nacionalizacije v Iranu in Saudski Arabiji, kot je prišlo v Iranu.

V petrolejski industriji Srednjega vzhoda investirani kapitali nudijo velikanske dobičke. V 50 letih je Anglo-iranska družba prejela za vsak funt investicije kar 100 funtov dobička. Ameriški trust ARAMCO, ki je monopoliziral izkoriščanje petroleja Saudske Arabije, si je že pred časom izplačal vse dosežene stroške. Celo po uradnih podatkih so delničarji ARAMCO od 1952 dobičkov za 340 milijonov dolarjev. Če verjamemo inozemskemu tisku, je bilo v petrolejsko industrijo Kuwaita investiranih 112 milijonov dolarjev; samo 1952 so družbe, ki izkoriščajo ta ležišča, zaslužile preko 400 milijonov dolarjev. Obrestna mera gre od

BORCI PRIPOVEDUJEJO O SVOJIH DOŽIVLJAJIH ITALIJAN V VRSTAH Slovenskih partizanov

Objavljamo prispevek тов. Ferruccio Grattona: Spominjam se dne 4. avgusta 1944, ko sem vstopil v partizanske vrste. Bili so to časi, ko je nemški okupator s pomočjo fašistov razsajal po Krasnem in tiral ljudstvo v partizanstvo. Prve dni sem bil osvoboditelj varič Renče pri Prilici, kjer se je zbralo precej slovenskih in italijanskih tovarišev, in tu sem prvič slišal brez skrbi govoriti slovenski jezik. Po par dneh nas je komunistični vodja razdelil v bataljone in brigade. Bilo je lahko odločil ali vstopiti v italijanske brigade, ki so se nahajale na Goriškem, ali na Slovenskem.

Cepprav nisem poznal slovenskega jezika, sem rad pristal na to, da me uvrstijo v slovenske brigade, ker sem se že kdaj čutil med Slovenci kot med brati. Odpravili smo se v gorode, ki so se nahajale v slovenskem gozdu, in začeli so nam govoriti slovenski jezik. Zelo zlahko sem se prilagodil, da sem bil več mesecev v sanatoriju zaradi pljučne bolezni in bi se moral še vedno zdraviti. Toda mene je gnalo v borbo sivar delovnega sveta, želja da pomagam uvariti boljši svet in blaginjo vsem trepčim in iz tega me ni bilo mogoče odvračati. Med slovenskimi tovariši sem bil naraščal.

Dodeljen sem bil v Belokranjski bataljon in poslan v Italijo, kjer sem bil med slovenski Slovenci in malo koroških Italijancev. Seveda mi ni bilo težko izražati to, vendar pa nisem vedno našel najboljših razumevanj in med nami je vladala prava bratrska sloga in harmonija.

Po številnih borbah sem bil tako oslabil, da so me prestavili v Crmočje, kjer so me zdravniki pregledali in mi dodelili devonim brigadam voditelja delovnih skupin. Najim vodstvom smo gramostove in popravljali ceste in črprav sem se težko spoprijemal s slovenskimi tovariši zaradi neznanja jezika, ki me vedno dobro in naglo naučevalo.

V Crmočlju sem se začel znanjati, da bi se naučil slovenskega jezika. Ob mojem prvenem času sem zahajal v čisto, kjer mi je neki komunistični tovariš pomagal in mi prevajal, kar me je zanimalo. Ob večerih sem zahajal v neko družino in komaj osem besed dekletke me je učilo čisto slovenski jezik. V zameno sem ji dal italijanski in njeni prijatelji so me nadvse prijazno sprejemali in se zanimali za moj zdravje in tudi za to, kaj sem počutil med slovenskimi tovariši in če je do njihovo zadržanje do mene, Italijana. Nikoli ne bom pozabil te prijazne družine, ki mi je pomagala, da sem se s spoznanjem slovenskega jezika še bolj približal slovenskemu ljudstvu, kar me ni bilo mogoče pozabiti, saj nisem vedno mogel pozabiti, kaj sem doživel v tujini. Tako me je prignala do Presečnika in v jezi sva stopila v hišo.

Pri večerji je bila Meta še vedno jezna, kar je kazala s tem, da je imela rutico na glavi tako zavezano, da je razkrivala polovico obraza. Imeli smo raševino in največja streda je bila napolnjena z njo. Imenitna ta jed — moka in pšeno, gosto skuhamo — je sedaj tudi v pozabi, tiste dni pa smo jo imeli zelo v čisti. Prava raševina je zahtevala, da je stala žlica pokonci, če si jo zasadiš v njo. V sredi se ni smela pogrežati globoko jama, v katero je zllila gospodinja celo ponev marmelade in ovirko. Iz te jame se je zabela potem znova trosila, kar me je trušil gnoj s kupa na njivi.

Z veliko slastjo smo otepali tisti večer okusno to raševino. Ali Meta je ostala pri slabih volji. Nikogar ni pogledala in z nikomer ni spregovorila. Samo če je opazila,

«Torej tako! Doma te čakamo! Večerja že stoji in zavoljo tebe bom lačna in bo družina slaba jedla. Ves dan te pehamo kot žival, ti pa ukaj pri tem kolovratu — to je veljalo gospodinjici Katinki — epostopaš in do Presečnikovih, ki smo vendar tvoji ljudje, kar pota več ne najdeš! Sram me je! In če te še vedeti, ti povem: tekoj se sramujem in za tebe! Dobro, da oče še ni prišel v hišo. Kaj bi dejal, ko bi vedel! Tako sem huda!»

Lilo je naprej, in lahko rečem, da ne v posebnem izbranih besedah. Skušal sem jo pomiriti:

«Delal sem ves dan.»

«Nič!»

«Pismo mi je prinesel gospod Jakob.»

«Nič!»

«Če hodi gospod Jakob v to gostilno, bom smel vendar tudi jaz tja.»

«Nič!»

«Pišete mi, da moram v kratkem v Ljubljano in da je dosti dela v pisarni.»

«Nič!»

«Če pa ni nič, pa naj bo nič!»

«Nič!»

Tako me je prignala do Presečnika in v jezi sva stopila v hišo.

Pri večerji je bila Meta še vedno jezna, kar je kazala s tem, da je imela rutico na glavi tako zavezano, da je razkrivala polovico obraza. Imeli smo raševino in največja streda je bila napolnjena z njo. Imenitna ta jed — moka in pšeno, gosto skuhamo — je sedaj tudi v pozabi, tiste dni pa smo jo imeli zelo v čisti. Prava raševina je zahtevala, da je stala žlica pokonci, če si jo zasadiš v njo. V sredi se ni smela pogrežati globoko jama, v katero je zllila gospodinja celo ponev marmelade in ovirko. Iz te jame se je zabela potem znova trosila, kar me je trušil gnoj s kupa na njivi.

Z veliko slastjo smo otepali tisti večer okusno to raševino. Ali Meta je ostala pri slabih volji. Nikogar ni pogledala in z nikomer ni spregovorila. Samo če je opazila,

KAREL DESTOVNIK - KAJUH

Sovjetskim herojem

Kot smo zadnjič obljubili, nadaljujemo z objavo Kajuhovih pesmi.

V solzah navdušenja, tovariš, glavo skloni, pred silnimi mrličmi se pokloni, pred silnimi, pred padlimi titani, ki v njih bilo je, kar se v nas budi, ki v smrt so za življenje šli, preverjeni, da ni nazaj poti.

Heroji, v src milijonih vaša kri kipi, in titanstvo vaše nam preplujo je kosti, vi ste z nami, z vami smo mi vsi, ki po stoletjih ko kakteji rdeči cvet iz nas je vzklil in v časi svoji

Boj
Upor
rodil.

OB OBJAVI CONSKEGA PRORAČUNA ZA DRUGO POLLETJE 1953

Gospodarska politika se mora spremeniti, če hočemo rešiti mesto

Predlogov delovnih ljudi nočejo upoštevati - Nedopustno črtanje že itak revnih podpor podeželskim občinam - Vzrok sedanje krize v pomanjkanju trgovinskih stikov med Zahodom in Vzhodom

Prejšnji teden je bil objavljen conski proračun za tekoče šestmesečje. Predvideni stroški znašajo 21 milijard 622 milijonov, dohodki pa 16 milijard in 215 milijonov. Kot pravi uradno poročilo, bo deficit v znesku 5 milijard 407 milijonov kralja italijanske vlada, ki bo nakazala tudi prispevek 815 milijonov za gradnjo ladij.

V zvezi z načinom, po katerem se proračun sestavlja, je treba predusneti, da se ne menjuje in želje največjega dela tržarskih delovnih ljudi, to je onih, ki so vključeni v Enotnih sindikatih, niti najmanj ne upoštevajo, dočim se uprša za mišljenje številne druge organizacije in ustanove, ki so manj važne kot Zveza ES. Pomanjkanju izpolnjevanja skupščine, ki bi o tem odločala, se pridružuje slaba volja sedanjih upraviteljev, ki držijo kolikor je mogoče daleč od javnih poslov delovne ljudi, čeprav se ne odrekajo davkom, ki jih oni plačujejo.

Kar se tiče dohodkov, tudi pri bežnem pregledu postaja nelojalno, da izraza ogromno nesozamerje med zneski, ki jih država prejema od svojih blagajne od posrednih davkov in onih, ki jih prejema od neposrednih davkov. Prvi, ki jih plačujejo premožnejši sloji, znašajo približno 1 milijard 276 milijonov; skoro vseh ostalih preko 16 milijard pa predstavljajo dohodki iz neposrednih davkov, to je iz onih, ki jih plačujejo siromastijski sloji prebivalstva. Ta značilnost, ki je manj ali več skupna proračunom vseh kapitalističnih dežel, jasno dokazuje protiljudski in razredni značaj davčne politike ZVU.

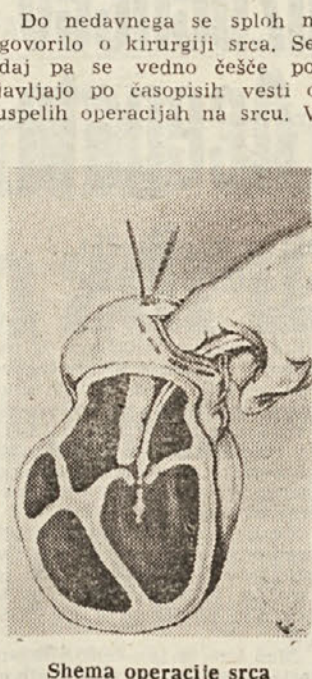
Po teh ugotovitvah splošnega značaja, preglejmo nekoliko od bližje postavke izdatkov v zvezi s temeljnimi potrebami prebivalstva, ki bi jih moral ta proračun zadovoljiti.

Predstoj gradnja ladij. Načrt predvideva začetek gradnje petdesetih ladij od približno 15.000 ton in dve ladiji za skupno 10.000 ton za Kongo, vse v ladjedelnici So. Marka; nadalje tri ladije male tonaje za tri manjše ladjedelnice, Felzezy, Giuliano in So. Roka. Navedeni program jamči za nekaj časa delavcem So. Marko leto okrog gradnje ogrožja ladij, ne pa za njihovo opremo. Z druge strani bodo imele kaj malo dela tudi številne male industrije in obrtne delavnice, ki živijo v senči ladjedelnice s tem, da jih izpopolnjuje, dobavljajo opremo, pohištvo itd.

V drugi vrsti: gradnja stanovanj. Proračun predvideva strošek 1250 milijonov za gradnjo ljudskih stanovanj, za gradnjo na podlagi zakona Aldisio, za begunce, za državne nameštence. Ta znesek je sam po sebi zrak, toda stanovanjska kriza je v Trstu tako velika, da je 1250 milijonov res premalo. V prejšnjem

Operacija srca

V treh minutah je že vse končano, ker je v nasprotnem primeru nevarno, da bolnik izdihne pod rokami kirurga

Shema operacije srca

Do nedavnega se sploh ni govorilo o kirurgiji srca. Sedaj pa se vedno čedalje bolj pojavljajo po časopisih vesti o uspešnih operacijah na srcu. V Sovjetski zvezi se prof. Bakulev in njegovi sodelavci Gulajev, Bogoslovski, Mečalkin in drugi že več časa posvečajo preučevanju možnosti kirurškega posega na srcu. Začeli so najprej poskusne na živalih.

Pozneje pa so ti učenjaki prešli iz faze poskusov v fazo praktičnega uveljavljanja doseženih izsledkov. Sedaj se v Sovjetski zvezi že zdravijo številni ljudje, ki so se rodili s srčnimi napakami ali so v teku svojega življenja zboleli na srcu. O tej zanimivi zadevi objavljamo kratek članek, ki ga je objavila v svoji juljski številki sovjetska revija «Sovjetska zveza».

Operacijska dvorana gleda pusta: ne opaža se nobeden izmed neobhodno potrebnih in velikih aparatov kot aparat za narkozo s svojimi balončki s plinom, električni aspiratorji itd. Kljub temu je tu vse, kar

se potrebuje za operacije na srcu in pljučih: aparati so v sosedni sobici. Vsi ti aparati so povezani z operacijsko dvorano po ceveh, ki so skrite pod podom. V dvorani je ob vzglavju bolnika le mali pult z gumbi, ki omogočajo funkcioniranje enega ali drugega aparata.

Priprave za operacijo so končane. Narkotizator kontrolira krvni pritisk, pulz in dihanje bolnika. K rokam in nogam bolnika so bili prileženi elektrodi, ki so povezani s sodnim elektrokardiografskim laboratorijem, kjer je aparat za pregled rjega delovanja. Najmanjša napaka srca je takoj sporočena kirurgu. Aparat za umetno dihanje in za električne dražljaje sta pripravljena. Poseben zdravnik je dodeljen transfuziji krvi.

Profesor in dva njegova pomočnika se sklanjata nad bolnika. Prsni koš je odprt. S posebno pazljivostjo kirurg injektira novokain pod srčno mreno, nato pa odpre srce. To srce je večje kot po navadi. Srčni obtok ne deluje dobro, zato se je razširilo. Ritam srca je zelo nereden, ker njegove mišice ne morejo spraviti skozi odprtino vrv. Zato je treba odpraviti oviro.

Male kleščice se lotijo srca: mala odprlina je vrezana. Istočasno ko odstranjuje kleščice, vtakne kirurg svoj prst skupno s posebnim instrumentom v srčno votlino, jo razširuje in poišče zaklopko. Kanal je pretek med votlino in votlino. S dvema prstoma odreže kirurg nekaj mesa okrog zaklopke, ker normalno mora kanal dopustiti, da gresta skozi kar dva prsta, dočim ta ne dopušča niti enega. To je najbolj kritičen trenutek za bolnika. Za trenutek se krvni obtok ustavi, kri ne prihaja v

narodnem tržišču, bodisi brezposelnim, ki ne najdejo zaposlitve, ali pa grabenistvu, kjer popolnoma primanjkuje privatne iniciative. Ta ugotovitev ni bas razveseljuje; posebno za Trst ne, če pomislimo, da ima takšne možnosti, ki omogočajo vsakemu državljanu, da živi od svojega produktivnega dela, naravno v mehaniki, ki jih dopoljuje kapitalistični sistem proizvodnje. Stvar je v tem, da je temelj našega gospodarstva, pristaniško delo, v teški krizi in to povzroča vsesplošno težko stanje. In glavni vzrok vsega tega stanja je gospodarska politika ZVU in rimske demokristjanske vlade, ki določa vsakovrstne omejitve in ovire v trgovanju med vzhodom in zahodom. To dejstvo morajo niti delavci imeti vedno v vidu: če je pravilno, da se delovni ljudje borijo za dosego večjih prispevkov v conskem proračunu, da bi se moglo zadostiti vsaj najnujnejšim potrebam, je se bolj potrebna borba za novo ekonomsko politiko, ki naj dovolj spodbuja in izmenjava med vsemi deželami, vključno z onimi, ki hočejo uporabiti naše pristanišče za medsebojno izmenjavo svojih proizvodov. Le takšna gospodarska politika bo lahko omogočila obnovo našega gospodarstva.

F. ZIDAR

20 lir je pripraviljenih

(Nadaljevanje z 2. strani)

nen zgodovine našega naroda? To je samo primer, ki nam da razumeti, da je časopis, pri vsakem problemu, mogočno vzgojno in borbno sredstvo.

Podprimo torej finančno naš časopis, pomagajmo mu, da postane vedno lepši in zanimivejši, skušajmo dobro uporabiti to močno orodje, ki ga imamo v rokah: običniško vsako slovensko družino in seznanimo jo z «DeLom». Naj v vsako slovensko družino prodre glas resnice, glas onih, ki se neutrudno borijo, da bi dali našemu prebivalstvu vse, kar se potrebuje, da bi njegovo življenje bilo vedno in srečno.

Prehod po avstrijski

KROGLJE

V naši vasi je vedno kaj novega, le da se poredkoma oglašamo v našem časopisu. Seveda imamo mnogo dela in ni časa pisati, po drugi strani pa je tudi nekaj zanikrosti.

Pretekli teden je krožil po naši vasi neki zarigen pristaš «Primorskega dnevnika» in nabiral denar za slanje, ki so ga priredili v nedeljo ob priliki blagoslovitve novega zvonika in zvonov.

Ljudje, ki so tega večnega berančarja sili do vrh glave, so tiptovskemu pristašu pravilno povedali: «Denar za gradnjo zvonika je bil nakazan občinski upravi, ki je poskrbela, da so se dela končala. Delavci so bili plačani. Zakaj torej rabite denar? Denar za slanje naj vam da škof Santin, v primeru pa, da vam ga ta noče dati, obrnite se na Vatikan. Tam je mnogo zlata, saj so ga dajali celo Mussoliniju za kritje vojnih stroškov.»

Zelo čudno se nam zdi, da se tiptovci tako vneto potegujejo in skrbiijo za cerkvene reči. Morda hočejo na ta način pomagati «Slovenski skupnosti», ki že več časa preživlja težko krizo?

Vaščan

Sv. KRIZ

Vendarle so začeli asfaltirati naše poti. Križani smo že večkrat tudi preko «Delas» opozarjali oblasti, naj poskrbijo za ureditev vaških poti, ki so v obupnem stanju. Zgleda, da so se torej spomnili teh naših opozoril in se lotili dela. A že takoj, ko so začeli asfaltiranje, so se zasilale govornice, ki vzemirajo vse vaščane. Govori se namreč, da bodo pokrili z asfaltom le dve glavni poti in da bodo vse ostale ceste pustili v takšnem stanju, v kakršnem so danes. To se ne sme zgoditi. Znano je, da je naša vas skoraj vsa na kupu in da so za Križ vse poti, ki peljejo po vasi glavne brez nobenih izjem. Zato jih je treba asfaltirati vse, saj jih ni veliko, ker je tako se bo popolnoma uredilo to vprašanje, drugače pa bo delo opravljeno le na pol. Mislimo, da je naša zahteva upravičena in da jo morajo merodajne oblasti upoštevati.

NABREŽINA

V nedeljo 16. t. m. bo Sv. Rok, ki je patron našega kraja. Ob tej priliki bo domača godba imela svoj tradicionalni godbeni koncert. Nekdaj je bilo ob tem dnevu zelo živo po Nabrežini, saj so bili in so še danes skoraj vsi slovenski kraji navezani na svoje patrone. Toda od vseh priridev, ki so se na ta dan vršile v Nabrežini, je ostal v navadi le godbeni koncert, ki nas nekako spominja na prejšnjo živahnost. Zato je dobro, da se Nabrežinci udeležijo v lepem številu tega koncerta, ki naj se po možnosti vrši vsako leto. Vsaj ta navada naj bi se ne izgubila!

PREBENEČ

Se vedno se najdejo v naši vasi ljudje, ki ne razumejo, ali nočejo razumeti, kar jim ni po godu.

Ob priliki zadnje volilne kampanje je neki naš domačin, pristavš Slov. skupnosti in vneti klerikalci dejali: «Fašisti so nas pripravili ob maršiki; Lovriha, delovni župan nas je za prilivski od vodovod. Dokler bodo komunisti na občini, ne bomo imeli vode.»

Ko mu je nekdo odvrnil, češ da vsega hkratu ni mogoče napraviti, da nam je za sedaj občinska uprava narejajala elektriko in poskrbela, da so zgradili od fašistov požgane hiše, je ta zaceel vpiti: «Hiše so nam zgradili Amerikanci, za napeljava elektrike so tudi dali Amerikanci!»

Sedaj, ko je naši občinski upravi po dolgih borbah uspelo doseči nakazilo za gradnjo vodovoda in se bodo dela kmalu pričela, se najdejo ljudje, tičevci, klerikalci, pristavši SDZ, ki po vasi propagirajo, da so dali denar za vodovod Amerikanci. Po mišljenju teh ljudi so Anglo-amerikanci tisti, ki prinašajo na naše Ozemlje neko «blagoslanje». Brez Amerikancev se po njihovem mnenju sploh ne bi moglo živeti.

Tem ljudem bi moralo biti enkrat za vselej jasno, da vlada — v našem primeru

Pismo iz Avstralije in jezuitstvo „Kat. glasa“

«Katoliški glas» od 6. avgusta prinaša naslednje pismo iz Avstralije:

«Dragi Glas! — Eno leto je, odkar sem se ločil od svoje domovine in od svojih dragih stvarek. Leta bolj rodovitna zemlja za našo mladost. Ko sem pa prišel na to zemljo, sem bil kar zaporednih 57 dni brez dela (v selišču Bonville).

Potem so nam dali delo, pa samo za 10 tednov; in za naprej sem si moral sam pomagati. Težko mi je bilo, ker nisem razumel veliko angleščine in ker nisem imel nobenega znanca, da bi mi bil kaj pomagal. Vdal sem se v božjo voljo in šel kar sam iskati.

Ako bi si ne bil sam pomagala, bi bil še danes brez dela, kakor jih je še veliko, ki so prišli iz mano na to novo zemljo in SO ZSEDEM MESAČEV BREZPOSELNI (podrtalet mi, op. ur.)

Pa ni naša krivda, če nismo šli na delo po sedmih dneh, kot se isto naša naša pogodba; krivi so samo tisti, ki so nam jo dali v podpis. POD PRVI IZVOD POGODBE SO POSTAVILI SE PLAVI PAPIR, KI JE IZGUBLJAL SVOJO BARVO, IN TAKO BI NISMO ZAPELJALI.»

Aljož! Škok iz Jakub, izseljenec Bronte Park, Tasmanija, Avstralija — 28. VI. 1953.

«Katoliški glas» tolaži mladega fanta na zelo jezuitski način. Fant píše, da je bil brezposeln in da si je moral sam pomagati, da so ga na Lopuski način ogonjavljali, da je sam do nima znanj, da so drugi fantje, ki so se sedem mesecev brez dela, da jim je objubljena delovna do sedaj ponudila samo kelih trpljenja. «Kat. glas» pa se vede kot gluhec, ki je na prošnjo prijatelja, naj mu posodi gradlje, odgovoril: «Kaj, hvala, ne kadim. Najbolj konkretni nasvet teh jezuitov je! Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, niso pa razumeli, da so fantje in skupno z njim vse ostale nesramno ogoljavljali, da so mu objubili zlato in so mu ponudili brezposelnost. Dejstvo je, da «Kat. glas» nečisto napasti prekupčevalcev z belimi stjujni, ki vabijo vse begunce in tudi naše ljudi v objubljene delovne in potem z njimi ravnaajo kot z živalmi: noče napasti Lopusko, ne želi, da se bomo našli ljudi in si skušajo na ta način zagotoviti eno delovno stjo, ki bo pristljena, da bo lahko jedla, izreči nlogo stavkokazov proti avstralskim, argentinskim, kanadskim in drugim delavcem «objubljenih delov. Sicer pa od kat. glasa si ne bomo mogli nič pomagati, če si ne sami pomagamo, kar dokazuje primer Škoka Aljožja, a sami si bomo zdraženi in če bomo zahtevali to, kar nam po vsej pravici pripada, t. j. delo,

Cvetje v jeseni

pristopen, ko sem se odkupil s precejšnjim zneskom. Nekaj so peli, nekaj so vriskali, nato so odšli k Furtunu, da spravijo v pijačo, kar so bili dobili od mene.

Z Danijelom sva se odpravila h Karlovščici. V tolmunju, kjer je imela Jera svoj dom, sva se skopala in oprala prah z glave in života. Voda je kar rezala. Na to se je skliceval Danijel ter je hitro opravil. V resnici ga je vlekel k Fortunu, da bi ne zamudil svojega deleža pri pijači. Jaz sem še nekaj časa postal, ker mi je mrazil voda jsko ugajala.

Na Gori je udarilo polnoč, ko dospem pred Presečnikovo hišo. Ni bilo prav jasno, vendar je luna tu in tam pogledala izmed oblakov. Kadar se luči zgodilo, je bilo Boštjanovo domovje v ječi skoraj kakor podnevi.

Pri hlevu ob zidu je slonela lestva, lahka in pripravna. Tiho in previdno sem jo zanesel k hiši ter pristopil k opaženemu okencu pri izbi, kjer sta spal Meta in Liza. Prezrl pa sem pri tem, da je izba imela dve okni.

Ve se smejele, častite prijateljice, ali vendar je resnica, da ima vasovanje na kmethih vedno velike pomen. Pri tem ni treba na kaj nedovoljnega misliti. Ali v pozni noči, ko je vse tiho, ko tiči nekaka čarobna tajna v krajinji in v zraku nad njo, govoriti s svojim dekletom in govoriti o ljubezni, to je poezija! To je prava poezija, ki dosti več velja nego tisti pesni, na katerih gospodski fantiči vašim dekletom, ki se pehaajo v pre-

potenih oblekah, o ljubezni govoričijo! In Bog mi je priča, da največkrat v neslanih frazah, ki ne prihajajo iz srca! Pri vas je vse narejeno, pri nas na kmethih gospoduje pa nerava, ki je resnična mati resnične poezije!

Po lestvi sem splezal do okna in lahko potrkal na steklo. «Meta, a spiš?»

Nekaj je zašumelo v izbi, kot bi kdo s postelje vstajal. Zdelo se mi je, da čujem neko tekanje. Prejoksem sem se bil zmotil v oknu in potrkal pri Lizi.

Zopet poklečnem. Prav počasi se je odpravila. Pri luninem svitu se mi je prikazala. Bila je rdeča kot virh o veliki noči. Ko pa je vzela roko od okna, se je ta močno tresla. Tesno se je bila zavila v odlogu rutov — sedaj ji pravite «ogrinjalka». Ker je imela spuščene kite, ji je bil obrazek čisto spremenjen, pa vžle temu jo je objajala čudna krasota.

Vzdihnila je: «Moja Bog, čemu si prišel? Kaj poreče meta?»

Kakor vidite, me je poskušala odsvoliti. Prijemem zatorej tudi vzdihoviti: «Spati ne morem, ker vem, da si name huda.»

Nekaj se je obotavljala: «Saj sam veš, da nisem.»

«Čemu si pa bila?»

«S tem Katretom govoriš — z vsako drugo bi smel.»

Zdelo se mi je, da se ji hoče milo storiti. Nato sem vprašal: «Ali mi daš roko, da res nisi več huda?»

«Dam ti jo.»

Izpod dolge rute je izvil roko, ki se je vedno tresla. Dotaknil sem se mehkih prstov in napraviti sem hotel majhen sprehodek po tej žametni koži. Pa me je kaj spretno s svojo levico spodila z beje stezice! «Lahko noč!»

(Siedi štiriinajsto nadaljevanje)

TU PA TAM...

MED IN MLEKO - V prvašnje titovca, kako je v Jugoslaviji, pa boste stihali, kaj vse vam bo povedal. V Jugoslaviji - vas bo začuden pogled - u Ziva vse dobrote tega sveta, v Jugoslaviji in lakote, ni razpicanih ljudi, ni prosjakov, ni...

ZA "NASTOP" OB ZLAH-TNI KAPLJICI - "Primorski" od torka 11. t. m. poziva znamenit pesnik zbor iz Nabršine naj se opije za izlet na Okroglico pri Voerskem, kjer naj bi nastopil s svojo oblačno spretnostjo, je pa znano, kako je prejšnjo nedeljo nastopil na Gorjanskem (in ne pri Voerskem kot smo pomotoma objavili) skupno z avstrijskimi kolegi. Otokom iz Semolaja, Zato smo tvojemu, da se bo tudi pri Voerskem zgodilo prav do plitvice tako kot na Gorjanskem. Zato pa ne pridno opazuj v tržaški pesni, ki je amora un litro de quel bon...

NAJ POGLEDAJO MALCE OKROG SEBE - "Demokracija, to slavno glasilo dohtarjev izgubljenih pravi se zelo razbija, ker je naš list pozval tržaško delegacijo na Svetovnem mladinskem festivalu, naj seznanijo vse mladince, ki bodo prispevi v Bukaresto s stanjem naše mladine v coni A in B. Tako se razbija, da pravi, naj bi tržaški mladinci rajši pogledali, kakšno žito mladina v Romuniji, koliko je otrok in mladince pomrlo od letke in lakote, koliko jih je v koncentracijskih taboriških, koliko je političnih uvožnikov in denunčiantov svojih lastnih staršev, bratov in sestric..."

Mladina naj širi "Delo" in "Pattuglia"

Neutralizirajmo vpliv revolverskih revij! V "Mesecu tiskaa, ko se vsa Partija mobilizira v naporu, da razširi demokratični tisk med vse sloje prebivalstva, da najde novih bralcev in podpornikov in zbudi zanimanje za vse pereče probleme, ki danes tarejo naše prebivalstvo, se morajo tudi mladi komunisti truditi, da ne izostanejo za starišnji tovariši. Pri vseh iniciativah morajo biti prisotni, pomagati pri organiziranju, praznikov tiska in jim dati svoj pečat, zbirati prispevke ter širiti naš tisk. Predvsem je važno, da posveti mladina posebno pozornost mladinski reviji "Pattuglia", kot pri tem razvijajo dobro propagando okrog vprašanj, kot so: mladina in borba za mir, borba za pravico do dela in boljšega življenja tržaške mladine, dragocene pridobitve mladine v ZSSR in ljudskih demokracijah. Vsak mladi komunist mora biti pozoren, da lahko širi glas resnice, ter skušati, da z novimi bralci naveže stalne stike, da bodo uspehi Meseca tiska ostali trajni. Slovenski mladinci se morajo posebno truditi, da širijo "Delo", ki se vztrajno bori za pravice delovnega ljudstva in slovenskega naroda. Obenem je njihova naloga, da seznanijo slovenske mladince z revijo "Pattuglia", ki vzgaja mladino v zdravem, demokratičnem duhu. Če pomislimo, koliko kvarnih italijanskih časopisov in revij, ki zastropajo našo mladino, prihaja vsakodnevno v naše vase, tedaj bomo razumeli kako važno je širiti "Pattuglia", ki prikazuje življenje v njegovi pravi luči in pokazuje pot, po kateri si bo mladina ustvarila resno življenje. Začnimo torej z navdušenjem naše delo, za široko in trajno razporedajo demokratičnega tiska, za obrambo miru, dela in svobode.

BIROKRATSKO ZAVLAČEVANJE in špekulacije s pokojninami

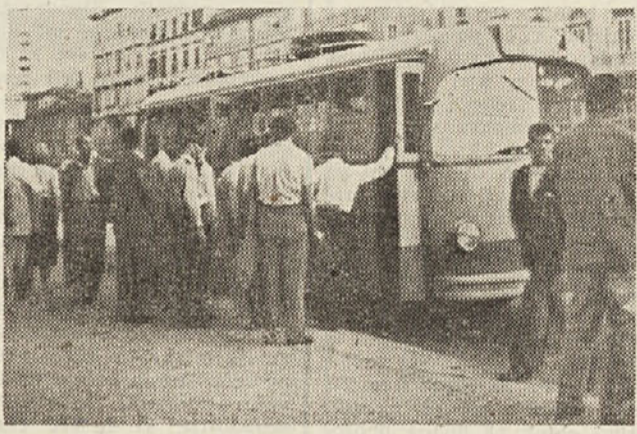
Ker je vprašanje pokojnin in socialnega skrbstva za vdove in sirote padlih v osvobodilnih borbi ter invalide tako boleče in brez dvoma zanima vse naše bralce, smo se obrnili na tovariške Ester Košta, ki se v okviru Zveze Partizanov in Zdrugaženih političnih preganjancev STO zanima za to, ter prejel od nje naslednja pojasnila: Zgoraj omenjeni organizaciji sta s pomočjo italijanske partizanske zveze dosegli, da je ponovno začela delovati vladna komisija, ki je že 1947. prenehala s delom ter predložila 1100 prošelj za priznanje borbe v tujini. Preko 50 odst. prošelj je bilo v kratkem rešenih. Nato je komisija ugotovila neke nerodnosti (ne z naše strani), vsled česar je bilo ustavljena vsako delo in sestavljena posebna preiskovalna komisija. Vse leto 1952, je vladalo popolno mrtvilo, do 1953 je bilo v sedmih mesecih 1953 rešenih le 5 prošelj, kar pomeni, da se komisija le od časa do časa zbudi. Najtežje je zadeva s posrednimi in neposrednimi pokojninami, t. j. za invalide in svojece padlih. V Jugoslaviji so 1947 izdali zakon, s katerim so se obvezali, da bodo izplačevali pokojnino vsem pripadnikom jugoslovanske armade, tudi če živijo v tujini. V tem smislu so tudi prizadeti člani dekreta. Toda, odkar je bil Tito razkrinkan, so tudi pri pokojninah uvedli diskriminacijo in plačajo, kadar in komur hočejo. Nekateri pravijo, da so jugoslovanske pokojnine večje od italijanskih. Ena je drugi enaka. Sedanje italske pokojnine so smešne, jugoslovanske istokotak. Pri nas se jugoslovanska vlada poslužuje politične igre in zamenjuje dinarje 1 proti 10. Toda v dekretih je vsota

DELO

PO PROTESTIH ZARADI POVIŠANJA TROŠARINE NA ELEKTRIKO

Enotna stavka tramvajskih uslužbencev zaradi trmoglavosti vodstva Acegata

Upravičene zahteve delavcev - Oblasti so organizirale stavkokaštvo s pomočjo privatnih podjetnikov - Tudi titovci podpirajo napore oblasti za razbitje stavke

Eden izmed avtobusov "Autovle Carsiche" na trgu Bariera, medtem ko vrši svojo stavkokaštvo vlogu pod zaščito številnih policistov.

V ponedeljek ob 5 z utraj se je začela stavka tramvajskih uslužbencev. Od takrat ni niti eno vozilo Acegata zapustilo remize, medtem ko se med delavci ni zabeležil niti en sam primer stavkokaštva. V resnici je ta stavka 100 odstotna in predstavlja veliko zmago enotnosti delovnih ljudi, ki se je tako lahko uspešno borijo za svoje interese. V ponedeljek veliko prebivalcev ni vedelo, da bodo tramvajski uslužbenci stopili v stavko. Prav tako je bilo veliko ljudi, ki niso vedeli za vzrok stavke. Zaradi tega so poskušali delodajalski časopisi vnesti zmedo med prebivalci, prikrajšajoč delavce kot edine odgovorne za težave, ki jih mora prebivalstvo prebrskati v teku stavke. Delstvo pa je, da je stavke krivo le ravnanje vodstva Acegata, ki ni hotelo diskutirati predlogov delavcev in se je s svojo trmoglavostjo povzročilo to stavkovo gibanje, ki se vedno trajna in ki bo lahko trajalo še več dni. Tramvajski uslužbenec se že od 1951 borijo za izboljšanje delovnega urnika. V teh dveh letih so delavski in ravnateljski predstavniki protislovesno razne predloge in protipredloge. Nenadoma je za ravnateljstvo Acegata odločilo, ne da bi predhodno obvestilo delavce in bi jih vprašalo za svet, da bo stopil v veljavno novi delovni urnik, ki predvideva 4 ure dela zjutraj in 3 in pol ure popoldne ali zvečer. To bi pomenilo za delavce velikanske težave, še večje od dosedanjih, ker bi morali biti dejansko na razpolago podjetju od ju-

re do poznega večera. Te težave bi prišle prav posebno do izraza pri jedi. Dočim sedaj lahko tramvajski uslužbenec vsaj enkrat na dan jedo ob navadni uri, bi morali po novem urniku kositi ob 10 zjutraj ali ob 16 popoldne, večerjati pa celo ob 1. pomoči. Uvesti nekaj takega bi pomenilo povzročiti val boleznih vseh vrst med delavci. Vsekakor je nemogoče, da bi delavci sprejeli nekaj takega. Zato so se odločili za stavko kljub temu, da je v soboto zupkan skušal pomiriti obe stranki. Vodstvo Acegata še vedno vztraja na svojem stališču. Delavci zahtevajo, naj se vsaj za nekaj dni ponovno uvede stari urnik, da se lahko preučijo in popravi novi urnik. Ravnateljstvo pa noče ničesar slišati. Vsa krivda za težave prebivalstva torej pada na te ljudi in ne na delavstvo. Kot je bilo pričakovano, so oblasti (inokaj skušale organizirati stavkokaštvo. Pozvale so gospodarje privatnih avtobusov, naj vzpostavijo redne proge po mestu, kar so tudi storili. A avtobusov je premalo, cena je tudi previsoka (30 lir) in velika večina ljudi pešači. Okrog avtobusov pa se opaža pravzaprav mobilizacija policistov, kar prav gotovo ni dobra oznaka niti za privatna avtobusna podjetja, niti ne za njihovo uslužbence, ki igrajo vlogo stavkokaštva. Najbrže je za dejstvo, da vzdržuje stavkokaštvo linije nekatera podjetja, ki vozijo po našem podeželju in po slovenskih vaseh, predvsem "Autovle Carsiche" od Ferjančiča in "A-

Zateminitev še vedno traja. Se vedno traja zateminitev izloženih oken in reklamnih napisov, ki prča, da so mali trgovci trdno odločeni vztrajati v svojem protidu proti z-

Titovci izganjajo iz sedeža slov. društvo "Cankar" in "Rinaldi"

Kot smo vedno trdili, se dokazuje, da so titovci najboljši zavezniki italijanskih nacionalistov in okupatorjev v protislovenski in protijudski politiki - Prebivalstvo Sv. Jakoba zelo ogorčeno proti titovcem - V nedeljo veselica Rinaldija

Titovčistična tolpa ne pozna več meja v svojem protijudskem rovarjenju. Nov dokaz svojega fašističnega bistva je nudila vsemu postopenemu in demokratičnemu ljudstvu v ponedeljek, ko je preko slovenskega tiska ukazal za takojšnjo izpraznitev društvenih prostorov PD "Rinaldi", v postojilju ul. Montecchi 6, ki je bilo zgrajeno z žulj naših delavcev. Pravda za izgon je trajala par let in je bila eno od nešteti dejanj proti demokratičnemu gibanju, ki jih titovčisti stalno vodijo v varljivem upanju, da bodo s pomočjo razvoja organizacij delovnega ljudstva in ustavitelj njegov pohod. Sodišče je končno potrdilo obsodbo in naložilo PD "Rinaldi" tudi plačilo sodnih stroškov v znesku 360.000 lir. Seveda je titovčistična tolpa dala takoj poslopati in je v ponedeljek preden je vladna policija prišla, se je na njihovo hišo, predvsem "Autovle Carsiche" od Ferjančiča in "A-

Resnica o Sporeju

V ponedeljek je bil pogreb Sporerja, tajnika "Fronte za neodvisnost". Pogreba se je udeležilo nekaj ljudi, med katerimi je bil opaziti bečino titovcev, ki so jih predstavljal teroristi. Komunisti in drugi prisotni so bili tuji predstavniki slovenskih nacionalističnih skupin. Nismo imeli namena pisati o tem dogodku, saj bo vsak od nas šel prej ali slej po isti poti, ker je taka človeška usoda. A postojilju moramo vse stvari na mesto, ker sta temu clovoku zapečatila lastnice "Corriere di Trieste" in "Primorski" "Corriere" je v nedeljo in torko posvečil pokojniku dolge članke, v katerih ga skuša prikazovati kot postopenega in demokratičnega, kot nosilca oblike neodvisnosti našega Ozmeljia in kot svetel lik inependenstnega gibanja. Vse to ne oagovarja resnica. Resnica je, da so titovci izkazali Sporerja in da je vlad njihove pobude in njihove aktivnosti v Fronti za neodvisnost postal njegov glavni tajnik na mestu izključenega Tolloya. Res je tudi, da je Sporer osebno prejel denar od Rudija Uršiča za plačilo stroškov lista "Trieste-Sera", kar je sam Uršič javno potrdil. On ni obupal tržaške zavesti po svojem uvidevanju, marveč po željah titovcev, saj so se Marinko, Krajčher in drugi titovski vojniki iz Ljubljane forsrjali politiko ustvarjanja etniškega nacionalizma preko elementov "Fronte za neodvisnost" in protislovenskega značaja, kar je bilo v naritih titovcev. Navodila in fondit za širjenje tega etniškega kozmopolitizma so prihajala iz Ljubljane. Sporer in drugi njemu podobni so začeli s pomočjo nezrelih elementov širiti antititovstvo, t. j. sovratno do vsega, kar je italijanskega, tudi do ljudstva in naprednih ljudi, podatno pa protislovanstvo, hlapčevstvo do okupatorjev, odobravanje titovske politike do našega vprašanja. Sporer je eden izmed največjih krivcev širjenja etniškega nacionalizma, ki ima namen, da onemogoči trditveni razred zavesti, ki postojala na isto raven kapitaliste in delavce, revne in bogate, ki zasleduje cilj oslabitve tržaškega delovskega gibanja, oslabitve internacionalističnega čuta in zdravih narodnih čustev. To je torej bistvo vse politike, ki je v podlagi Sporer. To smo hoteli povedati da se razjasnijo polni prav posebno tistim Slovincem, ki so jih zapeljale lepe inependenstistične fraze in ki se ne zavedajo, da štandipendentizem vodi v narodno pogubo, v narodno mičnost, v raznarodovanje, v izgubo krvnih

Obvestilo vinogradnikom

Vsi vinogradniki, ki imajo vinograde v območju tržaške občine, so po zakonu dolžni prijaviti letošnji pridelek grozdja tri dni po trgatvi. Potrebni obrazci za izpolnitev prijave, nastavljeni na glavni trošarinski urad v ul. Mazzini 6/11, kjer se tudi oddajajo prijave, se dobe pri zgoraj omenjenem uradu, pri vseh ostalih trošarinskih uradih in pri obdinskih delegacijah. Na prijavih je treba navesti ime in priimek lastnika in morebitnega najemnika ali polovinarja, kakovost in količino pridelane grozdja in kraj kjer je shranjeno, količino starega vina, ki je v kleti ob dnevu prijave ter koliko bodočega vina je namenjeno prodaji in koliko za domačo uporabo. Pridelek grozdja morajo prijaviti tudi tisti, ki so oproščeni davka. Kdor bi se izognil prijavi, bo kaznovan po zakonu.

TRŽAČANI SMO POPOLNOMA BREZPRAVNI

Kdaj bo konec ilegalnosti v izdajanju potnih listov?

Ze več časa se dogaja nekaj nezamernega s potnimi listi, ki jih v pomanjkanju STOjevskih še vedno izdajajo za prebivalce cone A policijske oblasti Italijanske republike. Ne glede na to, da se marsikateremu demokratu nečijo sploh izdati, se dogaja, da so italijanske kvestre odbile od lanskega leta dalje vsako prošnjo za izdajanje potnih listov za države ljudske demokracije (potem pa pravilo, da so ljudske demokracije iste, ki ne dovolijo ljudem svobodnega kretanja po svetu). To je bila prva omajitev svobode kretanja tu pri nas in v Italiji. Drugi se gorostasnejši omajitev pa je prišla ob priliki Kongresa narodov za mir na Dunaju. Policijske oblasti niso hoteli izdati dovoljenj za vhod v Avstrijo. Od takrat se vedno dogaja, da odbijejo vsakemu demokratičnemu prosilcu dovoljenje za Avstrijo. Proti temu se je dvignila vsa demokratska javnost. Naši predstavniki so šli do političnega svetovca Italijanske vlade v Trstu De Castra in zahtevali pojasnil. Ogovorili je, da ni nobenih omejitev. Kljub temu se je ta diskriminacija še dalje vršila. Na ponovne proteste direktno pri gorški kvesturi, je kvestor tudi odgovoril, da ni nobene omejitev. Stori-ja pa se je nadaljevala. Končno je prišlo do novega, še hujskega ukrepa. Znano je, da je mnogo šporskih družtev, ki prirejajo izlete v Avstrijo prav posebno v poletnem času, da nudijo delovnim ljudem možnost ogleda Avstrije in kraškega počitka. Tak izlet je priredilo tudi športno društvo lededelnice Sv. Marka, ki je vložilo prošnjo za kolektivni potni list. Vpisanih je bilo pač na desetine in stotine delovnih ljudi vseh političnih tendenc. Nenadoma je gorška kvestura sporočila, da ne bo izdala kolektivnega potnega lista, ki ga vsako večno z veliko lahkoto izdajale vse oblasti.

Partizani miru iz Nove Mitnice so poslali nadaljnjih 153 podpisov, dom so v milijih obdani nabrali 503 podpise, kar daje skupno v tovarni Aquila, Sv. Rok ter Zavljani 4.030 podpisov. Meščani Vsi smo odgovorni za našo in našega Ozmeljia bodočnost. Podpisujte zahtevo, da nam OZN imenuje začasno enotno civilno upravo!

Novi zvonik v Dolini

Ob priliki blagoslovitve novozgrajenega zvonika v Dolini velika slavnost, ki se je udeležilo lepo število domačinov. Prisotni so bili tudi predstavniki civilnih in cerkvenih oblasti, med katerimi tudi goski predsednik Miteli in škof Santin. Po obhajenju obreda je škof spregovoril nekaj besed v slovenski in italijanski. V svojem govoru je govoril tudi o brezposelnosti in o težkih razmerah, v katerih se nahajajo naši delovni ljudje. Rekel je, da bi se morali za rešitev vseh teh vprašanj ljudi estriti okrog oltarja. Vsekakor ni to prav nobena rešitev, ker od zraka, lepih besed in upanja na boljše življenje na onem svetu se ne more živeti. Potem, ko je tudi domači duhovnik izrekel nekaj stavkov, ki se je pripravil, da bi zaključil slavnost, je škof ponudil mikrofon zupanu tov. Lourin, kateremu je že pred dnevi domači duhovnik osporoval to pravico. Zupan je poudaril domačino, oblasti in izrazil upanje, da bodo merodajni forumi pokazali razumevanje za potrebe občanov. Poudaril je tudi, da si je dolinska občinska uprava veliko prizadevala za izgraditve zvonika. Na koncu je dejal, da bo delovno ljudstvo moralo priti z oltarjem ali brez, z zvonikom ali brez, da svojih socialnih pravic, do delnega uresničenja teh pravic, da se lahko pride s tem, da bodo glade zmanjšali stroške za oborožitev in za topove, ki jih ljudstvo ne potrebuje, ker hoče mir in pomiritev.

Nesreča v kamnolomu zaradi starih naprav

V ponedeljek se je v nabrežinskem kamnolomu, ki je last monopola Montecatini, zgodila nesreča, ki pa ni imela hujskih posledic in katere žrtev je bil delavec Ivan Caharija. Zgleda, da je do nesreče prišlo zaradi slabše električne napeljave, saj je bil delavec ožgan od elektrike. V bolnici so ugotovili, da ponersrečne ni bil težko prizadet. Hoteli smo objaviti ta primer, da ponovno pozovemo lastnike kamnolomov, naj pregledajo svoje naprave in naj jih prenovijo tako, da se v bodočnosti ne bodo dogajale take nesreče, do katerih ne pride po krivdi nepremišljenosti delavcev, marveč le po krivdi starih in okvarjenih naprav. Upamo, da bodo lastniki kamnoloma ta naš poziv upoštevali.

Ljudska prosveta

Ob 16-letnici smrti Julija Fučika uprizarji Ljudski oder njevo gozpodstvo. Letos 8. septembra ob 10 let, odkar je padel kot žrtev barbarskega ineficaznega etniškega borce za svobodo človeka rodoljub Julij Fučik. Njegovo ime bo ostalo uklesano v zgodovini osvobodilne borbe poleg imen junakov vseh dežel, ki so dali svoja življenja za napredek, za delo in mir v svetu. Ob tej priliki bo Ljudski oder v počastitev njegove smrti priredil v sedanjih letih sezoni še nekaj predstav na prostem z uspeho. Fučikovo dramo v petih dejanjih "Izpod vešja", ki je povsod, kjer je bila do sedaj uprizorjena, dosegla lep uspeh. Uprizaritve Fučikove drame vsakdo: V Rimanjih na društvenem dvorišču, v nedeljo 23. t. m. ob 19.30. V Križu, na dvorišču pri Bibčevih, v nedeljo 30. t. m. ob 19.30 in v Škofljah, na Spanjoletovi terasi, v nedeljo 6. septembra. Pri vseh predstavah se bo razprodajal tudi gledališki list Ljudskega odra, ki je bogat po vsebini in zanimivosti ter stane 30 lir. Novo delo Ljudskega odra bo španska folklorna igra "Fevdalis", ki se bo uprizorila za začetek nove sezone. SHPZ za STO Slovensko hrvaška prosvetna zveza kot kulturna zastopnica vseh včlanjenih družtev stoji v smislu ljudskih teženj v prvi vrsti borcev za STO. V namenu je že poslala pred meseci Spomenico na V/OZN, ki je bila obnem v tisočih izvodih razširjena med ljudstvom. Prav tako so se njeni predstavniki imenu včlanjenih družtev pred komisijo socialdemokratske internacionale, ki je bila v Trstu, odločno izjavila za STO. A da se končno omogoči uresničenje STO, tega našega nadvse važnega življenjskega

Dolinski zvonik tik pred zaključkom del.

Za teden dni

Sobota, 15. - Veliki šmarer. Nedež, 16. - Rožmarin. Ponedeljek, 17. - Emilija (ca) (prvi kralj). Torek, 18. - Heleca. Sreda, 19. - Julij. Četrtek, 20. - Bernard. Petek, 21. - Ivana. ZGDOVINSKI DNEVI 15. 1951. - 1952. - Rodil Gustav, v. ved. slovenski zborovnik (dajel). 16. 1941. je bila po Nemcih SOBOTA. - 1952. - Kraljica vas sica pri Ljubljani. 18. 1942. je razglasila fašistična vlada odredbo o zapletu Molnar, ml. (ilomno). 19. 1942. je prišla Rdeča arm. veliko ofenzivo v Besarab. ki je bila usodna za nac. vlado. 20. 1942. je bila v Trstu. 21. 1980. se je rodil slovenski zborovnik Jernej Kop. Umrl je 11. avgusta 1884.

RADIO ODDAJE

TRST II. PETEK, 13. Glasba po želji. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni orkester. 20. Slovenski narodni orkester. 21. Slovenski narodni orkester. 22. Slovenski narodni orkester. 23. Slovenski narodni orkester. 24. Slovenski narodni orkester. 25. Slovenski narodni orkester. 26. Slovenski narodni orkester. 27. Slovenski narodni orkester. 28. Slovenski narodni orkester. 29. Slovenski narodni orkester. 30. Slovenski narodni orkester. 31. Slovenski narodni orkester. 1. Slovenski narodni orkester. 2. Slovenski narodni orkester. 3. Slovenski narodni orkester. 4. Slovenski narodni orkester. 5. Slovenski narodni orkester. 6. Slovenski narodni orkester. 7. Slovenski narodni orkester. 8. Slovenski narodni orkester. 9. Slovenski narodni orkester. 10. Slovenski narodni orkester. 11. Slovenski narodni orkester. 12. Slovenski narodni orkester. 13. Slovenski narodni orkester. 14. Slovenski narodni orkester. 15. Slovenski narodni orkester. 16. Slovenski narodni orkester. 17. Slovenski narodni orkester. 18. Slovenski narodni orkester. 19. Slovenski narodni or